

Sygn. akt IV KK 61/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzcyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSA del. do SN Stanisław Stankiewicz

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzata Wilkosz-Śliwy
w sprawie **J. T.**

skazanego z art. 178 a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 czerwca 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 24 czerwca 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu, a wydatki postępowania
kasacyjnego przejmuje na Skarb Państwa**

UZASADNIENIE

J. T. był oskarżony o to, że: w dniu 18 stycznia 2013 r. w P., to jest w ruchu lądowym, kierował samochodem osobowym marki BMW będąc w stanie nietrzeźwości 0,85 mg/l i 0,83 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio

skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 22 sierpnia 2005 r., za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. na karę pozbawienia wolności, którą odbywał w okresie od 22.01.2010 r. do 22.10.2010 r., tj. o czyn z art. 178a § 1 i § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2013 r., Sąd Rejonowy, uznał go winnym popełnienia tego czynu jako wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 178a § 4 w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 4 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, orzekając też zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych przez 5 lat. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 24 lipca 2013 r.

W lutym 2015 r. kasację od tego orzeczenia na korzyść skazanego wywiódł Rzecznik Praw Obywatelskich, zarzucając rażąco obrazę art. 366 § 1 k.p.k. i art. 7 k.p.k. przez brak wyjaśnienia, istotnej dla prawidłowego orzekania okoliczności, czy J. T. faktycznie odbył co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w sprawie VI K .../05, za umyślne przestępstwo podobne, co w konsekwencji doprowadziło do dowolnego uznania, iż działał on w warunkach recydywy z art. 64 § 1 k.k. W uzasadnieniu tej kasacji wskazano, że Sąd orzekający za podstawę uznania działania oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 k.k. przyjął, wynikający z karty 22 akt, fakt zarządzenia wobec niego wykonania kary 9 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem VI K .../05 za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., z uwagi na niewywiązanie się przez niego z nałożonego probacyjnego obowiązku świadczenia pieniężnego i odnotowanego na k. 21v odbywania tej kary w okresie od 22 stycznia do 22 października 2010 r. Nie zauważył natomiast, że w dniu 5 marca 2009 r. Sąd uchylił wskazane wyżej postanowienie z uwagi na wykonanie przez oskarżonego powyższego obowiązku, co wynikało z kolei z danych o karalności na k. 19. To zaś oznacza zdaniem skarżącego, że nie został spełniony przewidziany przez art. 64 § 1 k.k. wymóg odbycia co najmniej 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za przypisane wcześniej umyślne przestępstwo podobne. Zaniechanie zweryfikowania sprzecznych danych stanowi zaś, jak podniesiono w tej skardze, rażące naruszenie prawa przez niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla prawidłowego orzekania okoliczności sprawy związanych z uprzednią karalnością skazanego, co doprowadziło do dowolnego, dokonanego z obrazą art. 7 k.p.k. ustalenia, że

przypisanego mu czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa, a więc miało to istotny wpływ na treść tego wyroku.

Wywodząc w ten sposób skarżący wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Na rozprawie kasacyjnej prokurator Prokuratury Generalnej poparł kasację.

Rozpoznając tę kasację Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja ta jest zasadna. Prawdą jest bowiem, że Sąd Rejonowy w ślad za aktem oskarżenia przypisał oskarżonemu przestępstwo odpowiadające czynowi mu zarzucanemu, a więc z przyjęciem, że odbył on przed jego popełnieniem karę 9 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego z 2005 r. Wprawdzie na k. 21-22 tej sprawy rzeczywiście znajdował się odpis wskazanego wyżej wyroku z 2005 r. z adnotacją o odbyciu orzeczonej nim kary w okresie od 22 stycznia do 22 października 2010 r. oraz postanowienie z dnia 20 marca 2008 r. o zarządzeniu wykonania orzeczonej tym wyrokiem kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Jednak z informacji Krajowego Rejestru Karnego wynikało jednocześnie, że w dniu 5 marca 2009 r. uchylono to postanowienie, czego Sąd już nie zauważył. Nie zauważył on zresztą także, że kiedy w postępowaniu przygotowawczym doszło do zmiany zarzutu stawianego J. T. odnośnie do przestępstwa popełnionego w styczniu 2013 r., z przyjęciem - czego uprzednio nie uczyniono – faktu popełnienia go w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64 § 1 k.k. (por. k. 10 i 31), wyjaśniając, wyraźnie stwierdził on, że odbywał wprawdzie karę pozbawienia wolności, ale za przestępstwa przeciwko mieniu, nigdy zaś za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, podnosząc też, że od wakacji 2010 r. do początku 2012 r. przebywał w Holandii (k. 33v). Sąd *meriti* nie sięgnął przy tym do akt sprawy o sygn. akt VI K .../05, w których figuruje postanowienie z dnia 5 marca 2009 r., uchylające postanowienie z dnia 20 marca 2008 r. o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności wobec J. T. z uwagi na dopełnienie przez niego przed rozpoczęciem wykonania tego postanowienia, w lutym 2009 r., obowiązku świadczenia pieniężnego. To zaś wyraźnie wskazywało na prawidłowość informacji uzyskanej z Krajowego Rejestru Karnego. W konsekwencji błędnie przyjęto, że oskarżony kiedykolwiek odbywał karę pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo podobne do przypisywanego mu

w 2013 r., nie mówiąc już o tym, że odbył ją w wymiarze niezbędnym dla przypisania powrotności do przestępstwa.

Sposób postąpienia Sądu Rejonowego wskazuje, że doszło w tej sprawie do rażącej obrazę przepisów prawa procesowego. **Stosownie bowiem do art. 366 § 1 k.p.k. przewodniczący składu orzekającego** (w tym wypadku Sąd orzekający jednoosobowo) **powinien baczyć, aby wyjaśniono wszystkie istotne dla sprawy okoliczności, a do takich niewątpliwie należy przypisanie popełnienia czynu w warunkach recydywy, bez względu na to, czy *in concreto* przepis ten będzie uzasadniał zastosowanie nadzwyczajnego obostrzenia kary, jako że przyjęcie w treści wyroku działania w warunkach powrotności do przestępstwa może mieć miejsce jedynie przy dokonaniu prawdziwych ustaleń w tej materii.** Niewątpliwie też obrażono podnoszony w kasacji przepis art. 7 k.p.k., skoro dokonano oceny materiału dowodowego w sposób niekompletny, pomijając niektóre dowody, które zawarte były w aktach tej sprawy i pozwalały na prawidłową ocenę omawianej kwestii. W przypadku wątpliwości nakazywały one sięgnięcie do materiałów postępowania, w którym wydano uprzednio wyrok za czyn podobny i jakoby zarządzono jego wykonanie. Powyższe wskazuje, że kasacja ta jest w pełni zasadna i dlatego Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok przekazując sprawę do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. Przy jej ponownym rozpatrywaniu Sąd winien szczegółowo zapoznać się zarówno z materiałem dowodowym tej sprawy, jak i dokumentacją sprawy o sygn. akt VI K .../05 i dokonać oceny wszystkich dowodów, aby poczynić prawidłowe ustalenia faktyczne przy przypisywaniu oskarżonemu zarzucanego mu czynu.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku, przejmując stosownie do art. 638 k.p.k. wydatki postępowania kasacyjnego na Skarb Państwa.